

F 75
1914

საგაზე

საქართველოს
საბავშვო ჟურნალი

საბავშვო

საქართველოს საბავშვო ჟურნალი მცირეწლოვანთათვის

1914

მ ა გ ბ ი

№ 6

საქართველოს
საბჭოთაო
საბჭოთაო

საქართველო

წიგნი 20-ე.

№ 6.

1914 წ.

F 240

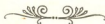

პატარა იესო ცხოველთა შორის.

წიგნი 20-ე
საბჭოთაო
საბჭოთაო

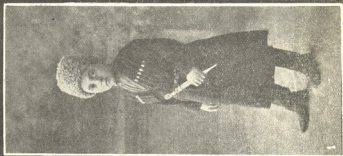
შ ი ნ ა ა რ ს ი:

I — პატარა იესო ცხოველთა შორის, — სურათი	1
II — ნაკადულის მკითხველები, — (სურათები) — 1. ბიძინა მურგვიდაძე — თბილისი — 2. ანზა და ოფლა დომსაძე-ნა. — სოფ. წიფა — 3. შალვა, მიმა და ნიკუშა ოდიშარცხელი. — ერევანი — 4. თინა ქვარციანი — ქუთაისი	3
III — გაზაფხული, — მ. იმნაძის	4
IV — მეგობრები, — დუფო ქიაჩქაძის	5
V — გიგლო და მურია, — დეკსი ბ. ახოსშირეჯისა	12
VI — სამართლიანი მეფე, — (თარგმანი) ნ. — ისა	14
VII — გულ-გაუტყებელი მგოსანი კინკრაქა, — ივანე კლიაშვილისა	16
VIII — ლომი და ვირი, — (ეზოპოსიდან) ა. შანშიაშვილისა	21
IX — მკითხველის წერილები	22
X — გასართობი: 1) თითები, — (ხადხში გაცანილო) მ. იმნაძისა. — 2) რებუსი და აღსნა	24

16

მკითხველები,

მ ა ზ ა ფ ს უ ლ ი .

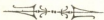

აწაფესულდა და ბუნებამ
გაიღვიძა, მორთო არე.
შის სხივებმა მოძიკა სმებს
საუფარელი ჩემი მხარე.

მინდორი და ველი ევაფის,
ზედ ფუტკრები ასვეია;
აკოკრებულ ევაფილებსა
ძარგალიტი დაფრქვევია.

გაწაფესულის გამარჯვება
გაუკია ძერცხალს, ფროთოსანს:
ზამთრისაგან განდევნილი,
მოფრინდება, ჭიკჭიკს მორთავს.

სურათია მძუენიერი,
კეკლუს — ძრავალ-ფეროჯანი;
სდულს სიცოცხლე, მოსქეუს წუარო,
სტეკენს ბუღბული ტკბილ-სმოჯანი.
„გაუმარჯოს გაწაფესულსა!
ძირს ზამთარი სუხსიანი!“

მეზობარი.

დიდ-თოვლიანი 'სამთარია.

ცივი ქარი თავისუფლად და-
 სუსუნებს თოვლით მოყვნილ დე-
 დამიწასე და დინჯად მთარულ ეინვას კსას უკაფავს. ეინვაც
 ბატონივით დაბრძანდება ტყე-ველში და ვველბუფერს ჭეინავს
 წეეული. შეუბრძლებელია. ძალოვანიც არის და სერსეიც
 იცის. აი, ელისბარინთ ესომიც შემობრძანდა და ზატარა
 ვანოს საევარელი სეც გაჭეინა. არავის დარიდება: ვანოს
 თვალ-წინ მოკრუნესა უშეკლებელი სე და სულ ცრემლი
 აღინა.

ვანო სედავდა, თუ როგორ წამოეპარა ეინვა მის ძეირყას
 სეს და სელა შემოესვია კარშემო. მერე შეუმხნეველად ამოიღო
 ჯიბიდან თავისი ეინულის გრძელი გრესილი და მთელ ტა-
 ნსე შემთავრა საცოდავ სეს, დაბორკა!...—ასე თავ-სედურად
 იქცევა ეინვა, აღბად იმიტომ, რომ კარვად იცის, რომ ვანო
 ვერას უშეკლის სეს. აბა, როგორ შეუძლია ვანოს რამე

იღონოს ეინვის წინააღმდეგ, როცა ამოდენა თოვლით დაეფარა ქვითი და ვსა გაუთელავია? რომ წავიდეს მისაძველებლად, თოვლით ჩაეფლება და მიზანს ვერ მიაღწევს! ანა და ვანო სედავს, რომ ეინვამ მოუჭირა ეინულის გრესილი მის სეკვარულ სეს, ტოტებიც დაუღუწა და უმოწყალოდ დაიმორჩილა! რამდენსამე ალაგას მაგრადაც შესვენა გრესილის თავები! შესვენის ადგილებზე-კი ბოქლომის მსგავსად ლოლუები ჩამოჰკიდებ, რომ ტუვს თავი ადვილად არ გაენთავისუფლებინა!..

რა სასტიკია და გულქვა ეს ეინვა!

ისიცაა, რომ თოვლიც მას მიეძველა და ისედაც ჭირში მყოფი ხეების ტოტები თავის მძიმე ბარდნებით დატვირთა! ვანომ კარგად იცის, რომ ასეთ ზამთარში არა მარტო ხეები განიცდიან ცუდს ეოფას! ბევრი ჩიტიც წუდება!.. ალბად ბევრი ნადირი და ფრინველიც იღუპება! სად იზოფინან საჭმელს ან თავ-შესაფარს ამისთანა დროს?

ბელურა-ჩიტებს რომ მეტად ცუდი დრო დაუდგათ, ეს ხომ ცხადია ვანოსთვის! ქარი, თოვლი და ეინვა მტრებად გადაჰკიდებიან ამ საცოდაუებს. აბურმკვნილნი და ფრთებ-ჩამოშვებულნი შესაბრალისი ჭეივლით დაპრწიან საცოდავი ბელურები! არ იციან. სად შეაფარონ თავი, სად იზოფინან საჭმელი!.. — ეველვან, სადაც-კი მოხერხებული ადგილია მათთვის, ცელქ ბაეშვებს მასე დაუგათ. ამით უმწეო ჩიტუნებს სიცოცხლე სულ გამწარებული აქვთ!

ელიზბარინათ ჰატარა ვანოს ძალიან ეცოდება ბელურებიც. მას არა თუ მასე არ დაუგათ მათთვის, არამედ თავის უმცროს დასედაც, ნუცასე, გაჯავრებულია, რომ იმას ძალიან სწავდია გაჭირვებულ ბელურებსე ნადირობა!

— არ გაბედო, თორემ დედას შენთვის სათანამოკებს არ

ვაეიდინებ! სომ იცი, რომ დედა შე დამიჯერებს, რა ხედავს...
 ევი. ნახატებიან წიგნსაც არ გათხოვებ, იცოდე, — ამბიებდა
 ვანო ნუცას.

— კი, მაგრამ ლიზიკო და არსენაი რომ იჭერენ ჩიტებს,
 ისინი სომ შემდეგ ჩვენ გაგვაჯავრებენ, — გულ-დაწვეპტილად
 მიუგო ნუცამ მას.

— აი, ისინი ძალიან ცუდს საქმეს სწადიან! არსენა და
 ლიზიკო ვერ კიდევ სკოლაში არ ვოფილან, თორემ არც
 ისინი ავნებენ ბელურებს! შე-კი ვიცი, რომ ბელურა ამოწედე,
 ჩვენი საუფარული საჭმელი ბაღი სულ ჭიანი იქნება და
 ზურსაც ნაკლები მოსავალი ექნება! ჩვენ ეს მასწავლებელმა
 გვითხრა! შენ რომ ივლი სკოლაში, შენც გეცოდინება ეს. მა-
 ნამდის-კი შე უნდა დამიჯერო! — უსსნიდა ჭკვიანი ვანო უძე-
 როს დას. თანაც გაფაციცებით იუურობდა კარედ, რომ ვი-
 ნიცობაა ფრთა-მოტეხილი ბელურასთვის მოეკრა თვალი და
 ესენა გასაჭირისაგან.

შირად გაიძახოდა ეზოში ვანო:

— აქეთ, ჩიტუნებო! ჩემთან მოფრინდით, ჩემო ბელურე-
 ბო!.. თბილ ბინას მოგცემთ და საჭმელსაც არ დაგაკლებთ! ნუ
 გეშინიათ!.. ჩემსკენ, ჩემსკენ!!

მაგრამ ბელურები ვანოს მასწავლებლობას გაურბოდნენ. ისი-
 ნი თავიდანვე იუენენ დაშინებულნი სსვა ბავშვებისაგან და ვა-
 ნოს კეთილ გულს კიდე არ იცნობდნენ! იჭვიანობდნენ — ვა-
 ნომაც მსემი არ გაგვაბანო!!

*
 **

ერთ დღეს, როცა ვანო თავის ზატარა ნიწბით აიჯანსუ
 იდგა თბილად ჩაცმული და შემონათოვ ფიფქს სვეტავდა,
 მისგან რამდენსამე ნაბიჯსე საიდანღაც ჩამოეზრდნო ბელუ-

რბ თავით ჩაეფლან თოვლში ჭ გულის გამწვანებელი ალი დაიწყო. როგორც-კი მოჰკრებ თვალი ამას ვანომ, მაშინვე კაიჭრა კარედ ჩიტის სამკვლად. ასლა იგი დიდ თოვლს არ დაეორიდა. მისვეტ-მოსვეტა ნინბით თოვლი, რომ სვლა გაეადვილებინა, და მალეც კანდა იმ ადგილსე, სადაც ბელურა ჩაფლულიყო. წამსვე გადაისროლა ვანომ კანსე ნინბი და ფრთხილად ამოიყვანა ბელურა თოვლიდან. ჩიტი ძლივს ითქვამდა სულს: კინაღამ დამღრწვალყო.

— ვაიმე!.. ეს რა მოსვლია ჩემ ბელურას!?— წამოიძახა ვანომ! დაუოვნებლივ მობრუნდა უკან და ოთახში შევარდა. თოვლიანი ჩიტი გულსე ჭეაჯდა მისუტებული.

მთელის ტანით კანკალებდა ვანო: ერთის მხრით მას ეძინოდა ბელურას სიკვდილის, მეორე მხრით-კი უხაროდა, რომ შემთხვევა მიეცა მიშველებოდა საუვარულ ჩიტუნებს გაჭირვების დროს.

— ნუცა!.. ნუცა!— დაუძახა მან დას, რომელიც დედას ოთახში ეკულებოდა. სმაც უკანკალებდა.

— რა იყო!— გასცა ზანუსი ნუცამ. მან არ იცოდა, თუ ვანოს ჩიტი ჭეაჯდა.

— მალე მოდი აქ.. ჩქარა!— ძლივს ამბობდა ვანო.

ნუცა შემოიჭრა ოთახში. შემოსვლისთანავე დაინახა, რომ ვანო სულ დაფარული იყო თოვლითა და რომ სედ გულსე მიკრული ჭეაჯდა ჩიტი, რომელიც ფრთხილობდა.

— რა არის, ვანო, ეს?

— იცი, ნუცა, ბელურა თოვლში ჩავარდა და იღრწობოდა! მე-კი ამოვიყვანე!.. უნდა უშველოთ!.. მოდი, გამოძაროთი!.. ფრთხილად, იცოდე! სელი სულ არ მოუჭრო!.. მე-კი სელ-თათმანებს გავინდი, თორემ... აი, დაიჭირე კარგად!— ამ სიტყვებით ვანომ ჩიტი მოწიწებით გადასცა დას. სწრაფად

წაიძრო ხელთათმანები. ძვრე გაიქცა კუთხეში, თანხლებული მოიბერტვა თოვლი და კვლავ გამოართვა ნუცას ბელურა.

— ვანო, ისე სცივა საწებლს, რომ ხელეები გაძიუნა!.. გულიც ისე უცემს, თითქო გაუსკდებაო! — თანაგრძნობიანი ხმით მიძართა ნუცამ ვანოს.

— ასლა არაფერი უჭირს!.. ცეცხლზე გავათბობ! შენ წადი და დიდი კალია რომ ჰკიდია სამსარეულოში, ის ამოიტანე!.. თან ფინჯანზე ფეტივი დაეხრე და წამოიღე!.. ძაღუ!.. მანამდის-კი ბელურას მე ცეცხლზე გავათბობ და მოვასულიერებ!..

ასე ამბობდა ვანო და ბელურას თოვლის წინწკლებს ამორებდა, ფრთას უსწორებდა, ბუნდელს უძრობდა. ნუცა-კი სამსარეულოში გაიქცა კალიასა და ფეტვის ამონატანად.

ბუნრის წინ სკამზე კარბა წამოაკეზულიყო და თვალუბლახუჭული თებობდა ცეცხლთან. ციცუნის თვალელებიც არ გაუსვლია და სულაც არ მიუქცევია ეურადლება იმისთვის, რაც ოთახში ხდებოდა. ვანომ იგი სკამიდან გადააკდო, უსაყვედურა გულ-ციფობა საცოდავ ბელურასადმი და თვითონ ჩიტით მოთავსდა ცეცხლის წინ.

— რა მოკვიდა, ხეძო ჩიტუნია? წვეულება ქარმა კომტურა? ენვამ გაგვიინა ფრთები, თუ თოვლი დაგეცა თავზე?.. ძაგრამ არაფერია! რა-კი ასლა ხეძთან ხარ, არა გაგეჭირდება! ძაღუ მორხები!.. სად არიან შენი მეგობრები? იმათაც უჭირთ, სომ?.. საცოდავები! — ეაღერხებოდა ვანო ბელურას და ხან ერთ გვერდს უთბობდა ბუნრის ცეცხლზე, ხან-კი მეორეს. თანაც სინჯავდა ტანზე, რომ გაგეო, თუ რა სტკიოდა საბრძლო ჩიტს.

ბელურა-კი კიდევ ვერ გამორკვეულიყო. შიშს ისე გაგეუდა, რომ არ ინძრეოდა. ფრთების შეკეცვაც-კი ვერ მოეხერხებინა.

გული ძალზე უფართოვლებდა. რომ გაეთამბებინა ხანა ლოკსე მიიხუტებდა, გულსე იკრავდა ნახად და ათას-ნაირად ვალერსებოდა.

სითბომ და ალერსში ძალე გამოაფხისლეს ბელურა. გამოაფხისლესის ზირველ წამძივე ბელურამ კატას მოჭერა თვალი და შეფუთდა. ვანომ შესედა კატას. — მართლაც, ციცუნისას ცბიურად მიქურო ზეტარა ჩიტისთვის სარბი თვალები და უღვაძები ემძაკურად აცმაცურებინა. მისკან შემინებულმა ბელურამ ფრთების მომარჯვება და ვანოს ხელიდან კასსელტომბ მოინდომა, მაგრამ ვანომ ის არ გაუშვა. კატას-კი გაუწერა:

— როგორ ჰბედავ, შე ემძაკო? არ იცი, რომ ჩიტუნია ამიყრდიდან ხვენი სტეჰმარი? ხომ ხედავ, ავადმოფიცა?! — ამ სიტყვებით ვანომ ბელურას სრულიად დასამძვილებლად კატა მორე ოთახში გააგდო. — შიში ნუ გაქვს, ხემა ჩიტუნიავე, კატას ასლოსაც არ გაგაკარებ!.. შენ ოღონდ-კი მოწი, და როგორი ბინაც კირხვინა, ისეთს მოვიწუბ!

ამას შემდეგ ბელურა უფრო გამოცოცხლდა. ცალი ფრთა სურგსე კოსტად შეიწყო, მორე-კი კვლავად ჩამოკიდებული დასტოვა. როცა ვანომ კარვად დაათვალიერა, ხახა, რომ ბელურას მარცხენა ფრთა დამკეული ჰქონდა და მას ვეღარ სმარობდა. ამ გარემოებამ მეტად შეაწუხა ვანო. არ იცოდა, რა ექნა. გულში გადაწვივითა დედისთვის კეთისა რჩევა.

ამასობა ში ნუცაც დაბრუნდა. მას ერთ ხელში გალია ეჭირა, მორემი-კი ფეტიით ხავსე ფინჯანი.

დიდის სიყრთხილითა და შხრუნველობით მოათავსეს გალიაში და-ძმამ ავადმოფი ბელურა. შივ დაუდგეს ფეტიით ხავსე ფინჯანი და გალიის ერთ კუთხეში მიკრულ ზეტარა ჭიქაში წეალი ჩაუხხეს.

სანამ ჩიტუნია სრულიად მოხუელიერდებოდა და გულს

დაიმშვიდებდა, ცეცხლთან ჰეხუდათ იგი და ებღურსებოდა. მუდგეგ-კი ვანომ უთხრა ნუცხს, დედისთვის ეხეხებინათ და ეკითხათ, თუ რა საშუალება-წამლისთვის მიემართათ, რომ ბეღურას ფრთა სრულიად კამრთელეობდა.

ერთ თავეში ვანომ მოჰკიდა კაღიას ხელი, მეორეში— ნუცხამ და აძნაირად დიდის აშბითა და ფაცა-ფუცით წაიფუხანეს ბეღურა დედის ოთახში.

ბეღურა-კი იჯდა კაღიასში და აქეთ-იქით იფურებოდა. უკვირდა ძალიან:— ხან სისძარი ეკონა, ხან-კი ცხადი. იმაში-კი იყო უკვე დარწმუნებული, რომ მისთვის კეთილი უნდოდათ, და აღარ ეძინოდა!..

ლეო ქიაჩელი.

(დასასრული იქნება).

გიგლა და გურია.

იგლა მიუჯდა გურიას
და უთხრა: „ჩემო გურია,
რატომ ხარ დაღონებული,
ნეტა ვინ მოგიმღერაო?!

გუშინ დახტოდი... ეირაზე
კაბადიოდი კეფითო;
ძთლად აიკელი მიდამო
სირბილითა და კეფითო!..

დღეს რაღა გიჭირს, ისევე
გამხიარულდე გუშითო
და კვლავ შესედა შესს გიგლას
სახითა მხიარულითო?!“

გურამ მიუგო: „ნეტავი
რა მაქვს მე გასახაროო?!
ვიდრე ამ ქვეყნად დაუდივარ,
უნდა სისხლ-ცრემლი ვღვაროო!..

ახა, შესედე ჩემს უურებს:
ბატონმა ორივე დაძვროა,

და ამით შენს მურიას
გულზე ლახვარი დამკრბო!..

თუ რამე დაგაძავევი,
დუ ცემით მოგეკაღიო:
დაეჭრა ხელი, ფეხები,
ამოეთხარა თვალიო...

ეურის მოჭრა-კი... ეს ჩემთვის
სამარცხენო რამ არიო,
და ნუღარ გიკვიროს, რომ ვსტირი
შე, შენი მკობარიო!..

ა. ახოსპირელი.

სამართლიანი მეფე.

რომა მეფემ დიდებული სასახლე ააგო და სასახლის წინ მშენიერი ბაღი გააშენა. მაგრამ სწორედ ბაღის ჭიქართან ერთი ზაწია ქოხი იღვა და მივ ღარიბი კლეხი ცხოვრობდა.

მეფემ მოინდომა ამ ქოხის დანგრევა, რომ ბაღის სახასიათობა კიდევ უფრო ღამაში უოფილიყო. ვაკზუნა კლეხთან თავისი ვეწირი ქოხის საეიდლაღ.

ვეწირი მივიდა კლეხთან და უთხრა:

— ბედნიერი კაცი უოფილსარ. მეფეს შენი ქოხის ეიდვა სურს. ქოხი ერთი თუმანიც-კი არ ღირს, მეფე-კი ათ თუმანს გაძლევს.

— არა, მე ქოხს ათ თუმანდ არ ვავეიდი.

— მეფე ოცს მოკაცეს,— მიუგო ვეწირმა.

— არც ოცსა და არც ათას თუმანდ არ ვუიდი. ზაზა და მამა ჩემი ამ სახლში ცხოვრობდნენ; მეც ღვთის წყალობით აქ უნდა დავბერდე და მოვევდე

გულ-გაუტყნელი

მგოსანი—

ჭინჭრაქა.

უსაქმო კაცი ურში მახათს იურიდაო,—იტყვიან
ხოლმე სიცილ-ხარხარით. ჩემი აზრით ამკვარი
საქციელი სხსაცილო-კი არა, სატირელია.

სატირელია ამიტომ, რომ ვერ წარმომიდგე-
ნია, კაცს ხელ-ფეხი ჭქონდეს, თვალ-უური ეს-
ხას, სადი ჭკუის იეოს და უსაქმობისაგან ურში

მახათს იურიდეს.

ვერ წარმომიდგენია იმიტომ, რომ ჩემი აზრით ტყუი-
ლად ჯდომას ტყუილად სტუნვა სჯობია: სსეულს მანც გა-
ანმრევე.

სოკიერთებს მოწეენილობა სტანჯავს.

ზირადად მე, მართალი მოკახსენოთ, ვერც-კი წარმომიდ-
გენია უსაქმობა და მოწეენილობა. დიდი საქმის გამკეთებელი
არც მე განლაუართ, რადგან დიდ საქმეს დიდი ჭკუა უნდა,
დიდი ცოდნა და გამოცდილება; მე-კი უოყელის მხრით ჰატა-
რა ჩიტ-ჩუტუნია ვარ. სღაპარს რომ იტყვიან: „სღაპარ
იეო, სღაპარ იეო, ჭალას ჩიტი ჩამკვდარიეო, დიდ ქვაბში
არ ეტეოდა, ჰატარაში სულ არ იეოო,“—ისეთი.

სამაკიერთად საქმით, მოძრაობითა და გამჭრიახობით დი-
დებსაც არ ჩამოუვარდები. თუ ლუკმა-პურის ძეხნაში არა ვარ,
ან ბუდეს ვაკეთებ, კვერცხს ვახივარ, ან ბარტყებს ვზრდი.
ჩუნი საზრდო, როგორც მოკახსენებთ, მატლია, ჭია-ლუა და

უოველგვარი ძწერი. ბარტყების გამოსაზრდელად მოსწონდა ბუდეს ვაძენებთ ხოლმე ხავსინაკან და ჩვენ საცხოვრებლად-კი—მომცროს. მაგრამ ერთიც და მეორეც მოქსოვილი გვეკონებათ, ბურთივით რკვალთა და შიგნით ფრთა-დინდლითა მოფენილი.

ჭინჭრაქას მთაძიც ნახავთ, ბარშიაც, ტყესა და მინდორშიაც; წყლის ზირად-კი ხშირად. ბუდესაც სხვა-და-სხვა ალაგას ვიკეთებთ: ხეზე, ჩირგვებში, მიწაზე, ღობეში, ქოსის სახურავის ქვეშ. ადამიანი ჩვენი ძველი მეკობარია: მდიდარი იყოს, კინდ ღარიბი. მაგრამ ღარიბი უფრო გვიყვარს, მის გვერდით უფრო ხშირად ვიდგამთ ფეხს. არც ქალაქს გაურბევართ; მაინც სოფელი გვირჩევენია. გვირჩევენია იმიტომ, რომ სოფელი დალოცვილია და ხალხიც—გულ-კეთილი, წუნარი აუშფოთველი. ქალაქელები მუდამ გაჯავრებულები არიან, მუდამ აღშფოთებულნი, გულ-დიდნი და მკაცრნი. ალბად გაჭირვებული ცხოვრება აქვთ, და იმიტომ. ესეც რომ არ იყოს, სოფელში ბუნებაც მდიდარია. მე შენ გეტყვი ძეგ დაგეძალებს ამოსვლისას, ან ჩასვლისას, ან და მწვანე ხაჯკრდის მინდვრების გადახედვას მოგეგნატრება, ან არა და ამწვანებულ-აუვავებულ ხეების სიღვით ვერ დანტკებები, ან მოჩუხჩუხე ნაკადულებით და ანკარა წუბაროებით ვერ გაიგრილებს გულს, თვალს და სმენას მათი სიმშენიერთ ვერ გააძღობ... რა სათქმელია?!

აგერ უანაში გლეხები ოფლს ღვრიან, მუშაობენ და თან ტკბილად და ძწუობრად ნადურს იძღვრიან. იქ, ჭაერის მხალა ფარდებში, ტოროლას გულ-მკერდი ნიაფისკენ მიუქცევია, თვისი ჩანგი სასინარულოდ მოეძართავს და ზედ ტკბილ სმებს კაიძახის. უნდა ზეცას მიაწვდინოს თვისი კალობა, რომელშიაც ამკარად ხატავს მკოსანი სამშობლოს სიყვარულს. დემართო, ნუ მოაკლებს ჩემ ტურფა სამშობლოს დღე-გრძელო-

ბას და ბედნიერებასაო, — კაღობს ტოროლა და მისი
ბა ესმის ძალა ღმერთსა და დაბლა საღსს.

მეც ჩემი ცოდვილი ზირით ამასავე ვუვადრები ზეცას. დი-
დი მკონისი ნიჭი არ მოუცია ჩემთვის ბუნებას, მაგრამ, ვი-
საც სიმღერა უუვარს, მაინც სიამოვნებით გვიძმენს ხოლმე.

ბეგრძა როდი იცის, რომ ჩვენ მოძღვრლები ვართ, იმი-
ტომ რომ ცნობის-მოგვარობა არა აქვთ. ბუნებას თვალ-უურს
არ აღვუბუნებ, თორემ, ამის უნარი რომ ჰქონდეთ, ცოდნაც
მეტი ექნებათ და არც მოწვენილობა შეაწუხებდა ვისმე.

ადექი, ბატონო, დილით ადრე, როცა გაქინჯილილებული
დიდებული მნათობი აურაცხელ მოწითაზო სხივებს ისურის
ცის კიდურიდან და სითბო-სიმხიარულით ავსებს ქვეყანას.
გადით ამ დროს სურმუსტ მინდორსე, სადაც ცვრის წვეუები
სიხარბით ჰერევენ შისი სხივებს და ფერადად კიაფობენ; სა-
დაც კალიები ძალაჲს გადადიან, მჭრინავი ლოცვად ღვას
და აჭრელებული ზეშელები ნახად ფარფალობენ. სა-
ხოს მედიდურად თავი წამოუვია და სოსანი მარჯალიტებით
შემოსილავ; სადაც მრავალმარვა მშობლიურ ნიადავს დედა-მე-
ღურად გულში ჩახუტებია და ნახი ია მკლოვიარე ჭირის-
უფაღივით ზედ ცრემლებს აურქვევს; სადაც ბეცი კურდღელი
ტუნების ცმაცუნით სწორ-უპოვარ არე-მარეს ეალერსება და
მისი შვილები-კი დილის საუსმეს შექცევეიან; სადაც ხარ-კამ-
ბენი და პროხები ზანტად მიიხლახნებიან და მთი სბოები-კი
სტუნვა-კუნტრუძით აჯავრებენ მწვექსებს; სადაც ტეის ზირად
კუდა-მელას ლეკვები გამოუვანია და ცბიერობას ასწავლის,
თავის ჭკუასე სრდის; სადაც ტეეს ეს არის ცვარ-ნამით ზირი
დაუბანია და მხიარულად გადაჭურებს სავეარელ ქვეყანას,
აურაცხელ ფროსნან მკონსთა კაღობა-სიმღერით დამტკბარ-
კახარებული; სადაც მეუღარებული ბუნება სხეულს სიცხოვე-
ლესა ჰეფის, გულს — სიხარულს და ჭკვას — გამჭრიახობას.

მოდით და ხე დასტკებთ, სულა და გულა! რას მოქმედებთ ან მოწვენილებთ და უსაქმობა? მე შენ გეტყვი, ცოტაა შეუდრო ადგილიც, რომ ბუდე ვერ გააძენო და შთამომავლობასე არ იფიქრო! ბევრი არა, და ბარე ექვსი თეთრი კვერცხი, წითლად დაწინწკლული, შიდა მუხს ბუდეში, ორ კვირად კიდევ გამოვუტყვ და ზატარა ბარტყებით გავიხარებთ მე და ხედი ქმარი, რომელიც თანაბრად იხარებს ხე შრომას შვილების კახდა-გამოხევის საქმეში.

დღეს რომ აზრილის მიწურულია, ერთი თვის, თვე-ნახევრის შემდეგ ბარტყებს დაძირვებთან და მკათათუქმდე კიდევ მათ გაწვრთნა-გამოსრდაში უნდა გავატაროთ დრო. მხოლოდ მკათათუქში კიდევ ახალთობა განიხნდება. სანამ იმ თაობასაც გამოვიყვან ცხოვრებაში, საფსულიც გაივლის და ძვირფასი მოჭირნასულე მუხადგობა დაუვიდგება. ამიერი ცხოვრება ხომ წუთია, და ზატარაც კარსე მოგვადგება წვიმით, ქარ-ბუქითა და ეინვა-თოვლით. ხეც არც ზამთარში გაურბივართ საფარულ საძმობლაც; ზამთარშიაც აქა ვართ და ჭიკ-ჭიკ-კალობით უაღფრსებთ, სიცხე-სიძმილით მებოჭვილი უიმედობას მანაც არ ვიკარებთ და თვისუფალი გაზაფხულის მოლოდინში ვარ, მას უძვირ-ვეტრუიანლები. თვისუფლად ნავარდობა, თვისუფლად მოძრობა, თვისუფლად სუნთქვა და თვისუფლად შრომა! იყ, დაილოცოს შენი სხელება უოველ გზით კურთხეული თვისუფლებზე!

სუსხიან ზამთარში-ვი არ შედირსება ნავარდობა, აურაცხელი მტრებით გარემოცულსა და ბორკილით შეკრულ-შებოჭვილს. ამიტომაც მუდამ ღობეში ვფრები, შემსნა და ბუჩქნარში ვიძალები. თავი ვერ გამომიყვია თვისუფლად, სავსე გულ-მკერდით ვერ ამომისუნთქავს და აზროვნება ვერ გამოხარსავს.

დაფადგები თუ არა თავისუფალ მოძრაობას, თავსე მადეა, შეჭმას მიქადის. იმთავად აურაცხელი მტრებით ვოფილვართ კარემოცულნი და ამიტომაც ჩვენი კვარი ვერ გამრავლებულა. ჭინჭრბაქა ეოველვან ცოტაა, მაგრამ საცაბ, ეველვან და ეველასათვის საეეარელია. რატომ? იმიტომ, რომ ცუდის მქნელნი არა ვართ, ეველასთვის კარგი ვესურს, ვინც ჩვენ არ გვერჩის. მხოლოდ ჩვენი მანე არც იმთავად გაეესარებია არც დღეს გეეზრინება, — ვის რას ვუშლით, რომ ცხოვრებას გეისპობენ? ვის ელობება წინ ჩვენი უენებელი ცხოვრების სურვილი? ჩვენ სომ არავის ეედგივართ წინ, სელს არ უშლით თავისუფალი ცხოვრების მოპოვებისათვის!

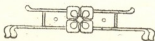
მაძ, განვედი ჩემვან, სულო ბოროტო!

იცოდე, რომ ვერც შენ და ვერც სსვა რამ ძალა ვერ მომიკლავს სურვილს და სამთარშიაც-კი მუდამ თამამად დაემდე დიდებულ მკოსნის სიმღერას:

„მინდა, რომ ჩემსა ქვეყანას
ვსედავდე თავისუფლად,
რომ ძალით ვერ ამინებდნენ,
ვერც ნებით უხევედნენ თვალსა!“

მინდა, რომ მისი სასული
კანისძას შეელებურადა
და მისიანნი ეველანი
ერთად სცხოვრებდნენ მშურადა!“

ივანე გლიაშვილი.

ლომი და ვირი.

(ეზოპოსიდან).

რთხელ წაუიღნენ სანადიროდ ლომი და ვირი.

ეს კარგად ვიცით, ტუეში ვინ რას კაპკუთებდა:

ვირი ავიდა ერთ მღვდელსე, იწუო ეროეინი,

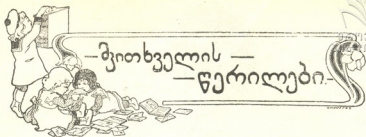
ხოლო ლომი-კი დაძფროთხალ ნადირს ბოლოს
უღებდა.

როდესაც მორხნენ ნადირობას, ვირი თამამად
ლომს ეკითხება: „სომ კარგი ვარ მონადირეო?“

ლომმა მიუგო: „ხემა ძმაო, რომ არ მცოდნოდა —
შენ ვირი იუაჲ, სწორედ რომ ძეც შევმინდებოდი:
ისე საზარლოდ იეროეინე და იუკირეო.“

ა. შანშიაშვილი.

ფერილები რედაქციის მიმართ.

ქ-ნო რედაქტორო!

დიდი სიხარულით, ვგვებები ძანის კავშირს; გთხოვთ მეც ჩამწეროთ ძანის კავშირში. ვიქნები გულითადი და მცველი ფრინველებისა.

ქუთაისის ქართულ გიმნაზიის II განყ. მოწაფე
გენადი ლოსაბერიძე.

ქ-ნო რედაქტორო!

გთხოვთ, ჩვენს ჩაგწეროთ ფრინველთა დამცველ სახსო-გადობის წევრებად. დღეის შემდეგ ვიქნებით მფარველები ფრინველებისა.

ვიორგი და ალექსანდრე ნასიძე.

ქ-ნო რედაქტორო!

ჩვენ სამეგრელოშიაც მოვიდა „ძანის კავშირის“ არსებობის ამბავი? აღტაცებით ვგვებებით „ძანის კავშირს“ და გთხოვთ ჩაგწეროთ წევრებად; აღთქმას უსდებთ მტკიცედ დაზიცვბთ უოველივე მუხლი კავშირის წესდებისა.

სუჯუნის დაბის ორ-კლასიანი სკოლის მოწაფენი: ლ. გუგუშვილი, პ. კუცია, გ. დადიანი, მ. კილოსანი; ს. ლაბარტყავა, პ. ესაკია, ა. ნოდია და სხვები.

საქართველოს
წიგნწერეთა კავშირი

გასართობი

თ ი თ ე ზ ი.

(ხალხში ვაგონილი).

რ

ოცა ღმერთმა აღაძინა კახინა, სელის თითები თანასწორი მისცა.

ერთ დღეს თითებმა ერთმანეთ შორის ბასნი გაძართეს. ცერმა სთქვა: „უჭამოთო!“, სალოკმა თითმა— „რა უჭამოთო?“ შუა თითმა:— „რაც ღმერთმა მოგუცესო და ჩვენი ნაძრომი იუოსო.“ უსახელო თითმა— „რომ არ მოგუცესო?“ ნეკმა— „მოვიპაროთო.“

ამის შეძევ თითები უთანასწორონი შეიქნენ. ცერი და მოკლდა და კაიბურა, რადგანაც მუდამ ჭამა ახსოვდა. ნეკი დაპატარავდა, დაკინდა, რადგანაც ქურდობა მოიწადინა. მსოლოდ შუა-თითი ამაღლდა, დაგებლდა და უველა თითებს მაღლიდან დაჭურებს. ეს იმიტომ, რომ მან მოინდომა თავისი ძრომით ცხოვრება და არა სხვისი ნაოულწრით.

მ. იმნაძე.

რ ე ბ უ ს ი

(წარმოდგენილი კონა ვიგინეიშვილის-მიერ).

ს

წლის
$\frac{1}{12}$

ნაცვალ სახელი

ს

ს
თ

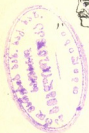
ს

ზ
ს

ა

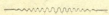
მე-5 №-ში მოთავსებულ რეზუსის აღსა:

თუ რომ გვია ზეჯარია, ცივი მქვდი მქარია.

წერა-კითხვის საზოგადოების წიგნის ძალაშიაში იეიდება
შემდეგი წიგნები:

- 1) **ტომის თავკადასავალი**, — თბ. მარკ ტვენისა, თარგმ.
გრ. ყოფშიძისა, ფასი . . . . . 50 კ.
- 2) **რას გვიამბობს ოთახი**, — თბ. ავენარიუსისა, თარგმ.
გ. ჯაფარიძისა, ფასი . . . . . 20 კ.
- 3) **დასურათებული ასაწყობი ანბანი**, — ფასი . . . 1 მ. 20 კ.
- 4) **სკრუჯი და მარლეი**, — საშობაო მოთბრობა, ჩარლზ
დიკენსისა, თარგმანი ნინო ნაკაშიძისა, ფასი . 25 კ.
- 5) **დასურათებული საყმაწვილო მოთბრობები** ჰ. ჯ. ან-
დერსენისა, ერ. სეტ. ტომპსონისა, გ. ინსაინისა
და რ. კიპლინგისა, ფასი . . . . . 30 კ.
- 6) **ბავშვობა და სიყრმე**, — მოთბრობა ლევ ტოლსტო-
ისა, თარგმ. ნინო ნაკაშიძისა, ფასი . . . . . 60 კ.
- 7) **ორი მხატვარი**, — თარგმანი დ. ავალიანისა, ფასი . 15 კ.
- 8) **სამშობლო ბუნების სარკე**, დასურათებული საყმა-
წვილო მოთბრობები, — ივანე ელიაშვილისა, ფასი. 30 კ.
- 9) **შობა**, მოთბრობა გურიის ცხოვრებიდან, — ნინო ნა-
კაშიძისა, ფასი . . . . . 5 კ.
- 10) **ახალგაზრდა მეფის სიზმარი და დევი** — ეგონსტი,
ორი მოთბრობა ოსკარ უაილდისა, თარგმ. ივ.
მაქავერიანისა, ფასი . . . . . 5 კ.
- 11) **დათო**, — ირ. ეედოშვილისა, დიდების მაძიებელი,
თარგმ ალ. შანშიაშვილისა, ფასი . . . . . 5 კ.
- 12) **მოთბრობები**, — ლაგერლეფისა და სხვა უცხო მწერ-
ლებისა . . . . . 5 კ.
- 13) **იგავ-არაკნი**, — 125 დასურათებული, პატარა მო-
თბრობა, ავტორის სურათით, ალ. მირიანაშვილი-
სა, ფასი. . . . . 75 კ.
- 14) **ბიძია თომას ქოხი**, — რომანი ბიჩერ-სტოუსი ზანგ-
თა განთავისუფლების დროისა, სურათებითა და
ბიოგრაფიით, თარგმანი მ. კლიშიაშვილისა . 1 მ. 25 კ.

1914 წ. მიიღება ხელის მოწერა

დასურათებულ საყმაწვილო ჟურნალ

„ნაკადული“

← წელიწადი მათი →

ჟურნალი გამოვა ჩვეულებრივი პროგრამით, საგანგებოდ არჩეულ სარედაქციო კომისიის ხელმძღვანელობით;

წლიურ ხელის მომწერლებს მიეცემა:

24 წიგნი „ნაკადულისა“ **12** წიგნი „ნაკადულისა“
მცირე წლოვანთათვის. მოზრდილთათვის.

36 სურათის ნაკადულის I-ლ გვერდზე.

საჩუქრად 1914 წ. ორივე გამოცემის წლიურ ხელის მომწერლებს მიეცემა წიგნი: „**მიწის ძვრა და ცეცხლის მფრქვეველი მთები**“ (მრავალი სურათებით) გიორგი ანთელიძისა.

ფასი ჟურნალისა: წლიურად ორივე გამოცემა—5 მ. ნახევარ წლით—3 მან., ცალკე-ცალკე მცირე წლოვანთათვის **24** წიგნი—3 მან., მოზრდილთათვის **12** წიგნი—3 მან. ფულის შემოტანა შეიძლება ნაწილ-ნაწილადაც.

საზღვარ გარედ: ერთი წლით **7** მ. ნახევარი წლით **4** მ. ესთხოვთ ხელის მომწერლებს თუ ჟურნალი „ნაკადული“ არ მისდით, ერთი თვის განმავლობაში გვაცნობონ და ადრესის გამოკვლა დროზე შეგვატყობინონ.

ხელის მოწერა შეიძლება

ტფილისში — „ნაკადულის“ რედაქციაში, ზუბალაშვილის სახლი, გოლოვინის პროსპ. № 8. Редакция „Накадули“, Головинский пр. № 8, შემოსასვლელი დავითის ქუჩიდან № 2. და წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოებების წიგნის მაღაზიაში, სასახლის ქუჩა. **ქუთაისში** — ისიდორე კვიციანიძესთან, მ. ყაუხჩიშვილთან და თ. მთავრიშვილთან. **სამტრედიისში** — ვლ. ნაცვალაძესთან. — **შოთში** — თეოფილე კანდელაკთან. **ბათუმში** — კნ. სოფიო ნაკაშიძესთან, ტროფიმ ინსარაძესთან ფოსტაში, და ანასტასია ლომინაძესთან. **ოზურგეთში** — ლანჩხუთში — ლეო იმნაძესთან. **თელავში** — ვასო პაატაშვილთან. **ახალციხეში** — კონსტანტინე გვარამაძესთან. **ბაქოში** — ვასილ აბღლედიანთან, ნინო გელაშვილთან და ივანე ელიაშვილთან. **გორში** — ნინო ლომოურთან და ქეთევან ჯავახიშვილთან. **სოხუმში** — კნ. მარიამ ანჩაბაძესთან. **ჭიათურაში** — ივანე გომელაურთან. **განჯაში** — ბ. ამბოქაძესთან. **ერევანში** — კ. ოდიშარიძესთან. **სიღნაღში** — ნ. ამბეტელაშვილთან. **ყარსში** — ივ. საათაშვილთან. **ალექსანდროპოლში** — ს. შატბერაშვილთან. **ნახიჩევანში** — სამსონ მარჯანიშვილთან. **ბონში** — მ. ი. ჭავჭავაძესთან. **რაჭაში** — მასწავლებ. ილია გოგიასთან.

რედაქტორი ნინო ნაკაშიძე.

გამომცემელი თავ. პავლე იოსების-ძე თუმანიშვილი.